

lemmer, og der er andre Kredse paa 18,000 Medlemmer; det lægger jeg mere Vægt paa end paa, hvad en Ordfører har udtalt, som tilmed, efter hvad det ærede Medlem selv sagde, var noget uklar i sine Udtalelser. Rigsdagens Handlinger ere i Virkeligheden den rette Fortolkning, og hvad den ærede Landstingsmand kan sige, eller hvad andre kunne sige, eller hvad jeg kan sige, eller hvad en Ordfører ved en eller anden Lejlighed kan sige, det er ikke Lovgivningen; men Udførelsen af Lovene, det er den rette Fortolkning, det er det, hvorom det gælder. Derfor siger jeg, at den ærede 2den Landstingsmand for 1ste Kreds har aldeles Uret. Grundloven har jo aldrig været forstaaet saadan af dem, der skulde udføre den. De Gange, der har været Lejlighed til at røre ved den Sag, er man jo netop gaaet en helt anden Vej end den, der her er foreslaaet at gaa ind paa.

Det forekommer mig ogsaa, at den Bemærkning fra det ærede Medlem for 7de Kreds om, at vi jo ikke en Gang vilde have Plads til alle de Tingmedlemmer, heller ikke saa helt er paa urette Plads, men det kom man vel nok ud over, det er ikke for mig det vigtigste.

Den ærede Minister talte, som om nogen har bebrejdet Regeringen, at den var kommen med dette Forslag. Nej, jeg har tilvisse ikke bebrejdet Regeringen dette, jeg gentager, at den Agitation, der er fremkommen, baade fra Højre og fra Venstre, kan for Regeringen have været Grund nok til at komme med Forslaget, og det er der heller ingen, der har lastet; det højeste, jeg har gjort, er, at jeg har paavist, at det er et Brud med Traditionen — det tror jeg i alt Fald jeg har gjort ved de Udtalelser, jeg er fremkommen med.

Wahen: Jeg vil henstille til den sidste ærede Taler ikke at komme ind paa de gamle Stridssspørgsmaal. Jeg for mit Bedkommende ønsker ikke at udætte eller fremkalde Strid, eller i det hele taget at komme tilbage til de gamle Skader; men saa beder jeg ogsaa om, at man fra anden Side følger det samme Princip; thi ellers komme vi ind paa Spørgsmaalet om, hvad der er Grunden til, at disse Grundlovens Bud ikke har kunnet opfyldes. Man kommer ind paa Temaer, som jeg antager, at det

vil være ønskeligt, at vi ikke komme ind paa; men saa frabeder jeg mig ogsaa, at man giver Anledning til det; thi sigter man mig, finder jeg mig foranlediget til at svare.

Naar der af det ærede Medlem blev hentydet til, at det ikke var en Opfyldelse af Grundlovens Bud, som stete ved Valglovene af 1849 og 1866, vil jeg sige, at hvis man blot til enhver Tid vil sørge for, at Grundlovens Bud sker Fyldest i saadan Udstrækning og paa saadan Maade, efter Omstændighederne med de enkelte Afvigelser, som Tilfældet var i 1849 og 1866, har jeg ikke noget mod den Ordning, og saa vil jeg for mit Bedkommende fuldt ud slaa mig til No ved Traditionen. Men jeg vil nok spørge, om man paa nogen Maade kan henvise til Rendsgerninger i 1849 og 1866, svarende til den rent ud grundlovstridige Tilstand, som i en Række har bestaaet. Man kan sige, det er urigtigt, hvad jeg paastaar; jeg bliver ved at sige, at Tilstanden er paa dette Omraade saa grundlovstridig, som den vel kan være, og enhver, der ikke vil være med til at ændre den, naar Lejlighed gives, maa vide med sig selv, at han bærer Ansvar for denne grundlovstridige Tilstands Fortættelse.

Saa henviste det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Breinholt) mig til, at naar jeg havde fremhævet det Ansvar, som Landstinget paatog sig ved at standse Forslaget, maatte det høje Ting ogsaa vide, hvilket Ansvar det paatog sig ved at fremme det. Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der er den Forskel, at dette sidste Ansvar dele vi med Regeringen og Folket, der ere gaaede den Vej; de have fulgt Grundlovens Bud i Erkendelse af, at naar man ikke fik en Grundlovsforandring, burde man gøre det. De ere maaste gaaede den Vej mod deres Vilje, uddig, men de have gjort det, de have været grundlovstro paa dette Punkt. Hvis vi nu standse Forslaget, hvis vi ikke ville gaa den samme Vej, som Regeringen og Folketingerne ere gaaede, bære vi alene Ansvar for, at en Reform, som Grundlovens Bud udtrykkelig paakalder, ikke bliver fremmet. Det er det, mener jeg, der er Forskellen. Men saa søgte det ærede Medlem at henvise til, at det jo ikke var Grundlovens Mening, dens And o. s. v., at fræve en anden Ordning, om end